

# БУДЕ ХЛІБОВІ ДІМ НАДІЙНИЙ

● ІНТЕРВ'Ю З НАЧАЛЬНИКОМ  
БУДІВЕЛЬНОЇ ДІЛЬНИЦІ КУЦІВСЬКОГО  
ЕЛЕВАТОРА — РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ  
КОМСОМОЛЬСЬКОЇ БУДОВИ

ПЛОЩАТЬ осінні дощі й тумани смарагдові килими озимих. Тендітні кущики розвіюються навесні, заколюються під літнім сонцем. Рoste хліб... Скільки праці вкладається в кожну вирощену зернину! Скільки знань і турбот! Та й найдородший врожай мало виростити, мало зібрати. Із закінченням косовиці вболівань за нього не меншає. Тепер уже дума про те, як зберегти його. Хлібові потрібен дах, надійна комора. І будують тоді люди великі споруди для зерна, що так і зветься — зерносховища. Виростає дім для хліба і в нашій області. Його адреса — ударна республіканська комсомольська будова, Куцівський елеватор. Наш кореспондент нещодавно зустрівся з начальником будівельної ділянки Куцівського елеватора ПМК № 139 тресту «Кіровоградськбуд» В. І. Долгим і взяв у нього інтерв'ю.

(Закінчення на 2-й стор.).



Рік видання XV  
№ 141 (1933).



23

ЛИСТОПАДА  
1974 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

# МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган комсомольського обкому АКМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

## ТВОЯ П'ЯТИРІЧКА

ЧИМАЛО МОЛОДИХ РОБИТНИКІВ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ЦЕХУ ЗАВОДУ «ЧЕРВОНА ЗІРКА» УЖЕ ВИКОНАЛИ СВОЇ ОСОБИСТІ П'ЯТИРІЧКИ. ВИСОКИХ ВИРОБНИЧИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОБИВСЯ КОМСОМОЛЕЦЬ СЛЮСАР-ЛЕКАЛЬНИК ВАЛЕРІЙ РОМАНЕНКО. НА ЙОГО КАЛЕНДАРІ — СІЧЕНЬ 1978 РОКУ.

НА ФОТО: КОМСОМОЛЕЦЬ, УДАРНИК КОМУНІСТИЧНОЇ ПРАЦІ ВАЛЕРІЙ РОМАНЕНКО.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

## ПРИБУТТЯ ТОВАРИША Л. І. БРЕЖНЕВА У ВЛАДИВОСТОК

ВЛАДИВОСТОК, 22 листопада. (ТАРС). Генеральний секретар ЦК КПРС Л. І. Брежнев прибув сьогодні у Владивосток, де він зустрінеється з президентом Сполучених Штатів Америки Дж. Фордом.

Разом з Л. І. Брежневим прибули член Політбюро ЦК КПРС, міністр закордонних справ СРСР А. А. Громико, міністр цивільної авіації Б. П. Бугаєв, посол СРСР у США А. Ф. Добринін, помічник Генерального секретаря ЦК КПРС А. М. Александров, Генеральний директор ТАРС Л. М. Замятін.

член Колегії МЗС СРСР Г. М. Корнієнко.

У Владивостоцькому аеропорту Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнева зустрічали перший секретар Приморського крайкому КПРС В. П. Ломакін, голова Приморського крайвиконкому І. І. Штодіп, командуючий військами Червонопрапорного Далекосхідного військового округу генерал армії В. І. Петров, командуючий Червонопрапорним Тихоокеанським Флотом віце-адмірал В. П. Маслов, член бюро Приморського крайкому КПРС.

## ПЕРШІ У ЗМАГАННІ

НА  
ПРИЗ  
ГАЗЕТИ  
3.000  
"МК"  
ПЕРШІЙ  
ТРИТЯЧНИЦІ  
КИРОВОГРАДСЬКОЇ

- За десять місяців падали на кожну корову кілограмів молока:
- Валентина СЛАВЕТІНСЬКА — колгосп «Дружба» Новоукраїнського району — 4042;
  - Ольга КОЗАЧЕНКО — Несватківський відділок радгоспу Другого імені Петровського цукрокомбінату Олександрівського району — 4016;
  - Лідія ШЕРБИНА — обласна сільськогосподарська дослідна станція — 3618;
  - Ганна ОЩЕП — колгосп імені Горького Долинського району — 3580;
  - Марія ДЗІНА — колгосп імені ХХІІ з'їзду КПРС Добровеличківського району — 3462;
  - Марія МАНАША — колгосп «Зоря комунізму» Новоархангельського району — 3428;
  - Галина ВЛАСЕНКО — колгосп імені Шевченка Знаменського району — 3413;
  - Ніна ЗГРИВЕЦЬ — радгосп «Репродуктор» Кіровоградського району — 3410;
  - Надія ТРЕТЯКОВА — колгосп «Перше травня» Маловисіківського району — 3351;
  - Надія ГОВОРУН — колгосп імені Ульянова Голованівського району — 3332.

У ДНІ великих свят вони йдуть вулицями міста під розкриллям червоних знамен. З сивиною тривожних літ, з молодістю неспокойних сердець — йдуть ветерани війни. І ми, їх сини та онуки, шанобливо і вдячно даруємо цим людям найпрекрасніші квіти. Ми горді за них, наших батьків, які своєю мужністю здолали грізного ворога. І, ставши поряд з ними біля обеліска воїну-визволителя, клянёмось бути гідними спадкоємцями слави батьків. Із сотень уст звучать пристрасні слова:

— Будемо схожі!

Так, ми вчимося у своїх батьків. Вчимося мужності і героїзму, захоплюємось їх вірністю Вітчизні.

І тепер, коли йде підготовка до відзначення 30-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні, ветерани знову і знову стають нашими наставниками. А комсомольські і дтсаафівські організації у своїй роботі з військово-патріотичного виховання молоді першочоговим обов'язком вбачають допомогу юним у глибшому розумінні, подвигу радянського народу, тісний зв'язок нашого героїчного минулого з сьогоденням.

Ватажок первинної організації ДТСааФ Кіровоградського машинобудівного технікуму С. В. Танський починає свою роботу з організації уроків мужності. Тільки в жовтні їх було проведено близько п'ятдесяти. Перед юнаками і дівчатами виступили Герої Радянського Союзу І. Р. Усенко, Г. О. Куроп'ятников, повний кавалер орденів Слави В. С. Сімухін, ветерани війни з заводу «Червона зірка». Розмова йшла про радянський патріотизм і пролетарський інтернаціоналізм, про подвиги воїнів, партизанів і підпільників в роки минулої війни.

В технікумі пройшов кінофестиваль фільмів на патріотичну тематику, комсомольські і дтсаафівські активісти організували цикл лекцій. Тема виступу С. В. Танського — «Захист Вітчизни — священний обов'язок кожного громадянина СРСР». Зустрічаючись з учнями кожної групи, Сергій Васильович зачитує лист свого колишнього вихованця Олександра Фабелі, який став відмінником бойової і політичної підготовки: «Я вдячний Вам, що допомогли мені освоїти технічну спеціальність, стати спортсменом-розрядником, закінчити курс початкової військової підготовки...».

А в Кіровоградській СШ № 34 перед уроками мужності було проведено диспут на військово-патріотичну тематику, тимурівські рейди, школярі відвідали музеї, взяли участь у змаганнях з багатоборства ГПО.

В усіх профтехучилищах Кіровоградщини під час вечорів бойової слави «Ніхто не

## ЖИТИ— ВІТЧИЗНІ СЛУЖИТИ



забутий, ніщо не забуде», походів «Шляхами слави батьків» комсомольці пройшли місцями боїв військових частин і з'єднав, які носять найменування «кіровоградських», «знам'янських», «олександрійських». І кожен майбутній виробничник тепер знає про подвиги наших визволителів.

Досвід такої організації роботи з військово-патріотичного виховання молоді варто було б запозичити деяким комсомольським активістам Новгородківського району. Бо як, скажімо, може сповна накреслити свою діяльність в цьому напрямку комітет комсомолу колгоспу «Україна», коли тут навіть секретар комсомольської організації Микола Гудименко не знає історії подвигів своїх односельців, які тепер працюють в селі Верблужці?

Крезнавчі матеріали тут зберігаються в учительській місцевій школі. А їх місце — в музеї бойової слави, який давно вже час відкрити в сільському Палаці культури. Цінні експозиції могли б розповісти про героїв-земляків І. Кобилівського, Т. Уманського, В. Скопенка, про визволителів села Героїв Радянського Союзу І. Половця та О. Беляєва, Г. Стрелетова та їх однополчан. А які славні біографії у всіх 1074 полеглих воїнів-визволителів, яким споруджено обеліск в центрі села! А чи знають юнаки та дівчата Верблужки бойові біографії 580 односельців, які нагороджені орденами за подвиги в минулій війні? Тут є над чим попрацювати і червоним слідопитам, і молодим крезнавцям. Зараз пошук ведуть лише окремі активісти, здебільшого вчителі.

Прогалини спостерігаються і в роботі комсомольських організацій Світловодська. Донедавна тут плідно працювала дитяча морська флотилія. Тепер число її вихованців значно зменшилось. І все через неправильний підхід до підбору фахівців, які працюють з дітьми.

Нині в комсомольських організаціях йдуть звіти і вибори. Поряд з іншими проблемами, юнаки і дівчата мають обговорити і те, як молодь продовжує подвиг своїх батьків, як виконує рішення XVII з'їзду ВЛКСМ, практичними ділами дсводить свою вірність Вітчизні, партії, вірність славним традиціям Ленінського комсомолу. Бо ми, сини і онуки колишніх фронтівиків, маємо йти в життя справжніми патріотами, вірними ленинцями. Щоб завжди бути готовими на подвиг.



# БУДЕ ХЛІБОВІ ДІМ НАДІЙНИЙ

— Вікторе Івановичу, розкажіть, будь ласка, про новобудову. Її «санкції дає», без сумніву, зацікавлять читачів.

— В народі кажуть, що краще раз побачити, ніж сім разів почути. То ж як би я не добрав слів, боюсь, ними не вкличу повного уявлення про нашу новобудову. Її треба побачити, побувати на ній. Спробую коротко ознайомити з будівництвом заочно. Куцівський елеватор буде одним із великих в республіці, а в межах області поки що найбільшим. Зводиться він на місці колишнього хлібоприймального пункту, і корпуси елеватора та одноповерхові склади, що тут же, поряд, ні в як порівняння не йдуть. Ємкість новобудови розрахована на одночасний прийом і зберігання 77,6 тис.

сячі тонн зерна. Для порівняння зауважу, що на Україні зараз діють елеватори найбільшої ємкості на сто тисяч тонн зерна.

Будівництво розраховане на три роки, а сама новобудова становить собою цілий комплекс споруд. Сюди увійдуть чотири силосні корпуси, де зберігатиметься зерно. Кожен матиме по 96 сплосів — своєрідних бетонованих вертикальних мішків для зерна. Робоча башта і пункт прийому зерна при пуску «зв'яжуть» весь технологічний цикл елеватора.

Новітньою технікою буде обладнане Куцівське зернословнище. Від приймання зерна і до відвантаження — всі процеси будуть механізовані. Стан зберігання зерна контролюватимуть найточіша апаратура і установки, показники від

яких надходитимуть на загальний пульти управління.

— Найсучасніше підприємство для зберігання зерна — такий висновок із вашої розповіді, Вікторе Івановичу. Скажіть, будь ласка, а в якому стані будівництво елеватора зараз?

— Пуск ударної комсомольської будови республіки пам'ячено на грудень 1975 року. Ми, будівельники і монтажники, приймали зустрічний план — пусти в дію елеватор до прийому врожаю наступного року. Вже збудовано чотири силосні корпуси, закінчуємо робочу башту, менш ніж на третину залишилося робіт на спорудженні допоміжних корпусів, котельної, розпочали будувати пункт прийому зерна з автотранспорту. Щоправда, темпи роботи могли б бути й швидшими. Питання стоїть так, що монтажники буквально «пастусять» на п'ятні. Але, хоча будівельники і вкладаються в строки, все ж не вистачає нам робочої сили, нерідко й поставальники затримують.

— Якщо мова зайшла про темпи роботи, не можете сказати, як пішли справи

на будівництві після оголошення Куцівського елеватора ударною комсомольською будовою республіки?

— Штаб комсомольської будови з самого початку заявив про себе досить авторитетно. Серйозно і по-діловому почав донамагати і турбуватися за достроковий пуск будівництва. Справи пішли жвавіше. Більше молоді стало приїждати до нас, цікавішим стало й громадське життя на будові. Наведу такий приклад. Закінчився цемент у нас. А без нього, звісно, розчину не зробиш. Почалися простоти. Ось тоді наш штаб через Всесоюзний штаб ударних комсомольських будов звернувся до поставальників. Невдовзі цементний завод, що у Львівській області, прислав два вагони цементу. Цього було досить, щоб покінчити з простоями. Мені здається: навіть послання в діловому листуванні з поставальниками на те, що будова ударна комсомольська, діє на них «магічно». Вже на 70 процентів загального об'єму поставок отримали кабельної продукції, обладнання. Так що темпи робіт на будівництві з оголошенням «ударної комсомольської» значно пішли вгору.

**ПІДТРИМУЮ** справедливість думки, що почуття любові до професії треба виховувати. Воно не виникає на порожньому місці. Це складний процес, який визріває поступово, в міру ознайомлення молоді людини з усіма тонкощами виробництва, в міру пробудження в ній творчої думки, бажання самій втрутитися у справу. Життя нам дає чимало прикладів, коли молода робітни-

зусилля спроможні досягти бажаного результату.

**КОЛЕКТИВНА** думка — це думка більшості. І не секрет, що вона має величезний виховний вплив на формування особистості. Осуд чи колективна підтримка мають вирішальне значення. Зовсім недавно прийшов до нас у цех Володимир Курятецько. Але «відзначитися» вже встиг. Білка, яку він вчинив, брудною плямою торкнулась

усвідомив свою провину. І цього, підкреслюю, досягнуто ціною спільних зусиль.

Мід вихованець Анатолій Цеханович — непоганий робітник, стараний, але є в нього одна вада. Запам'ятайте, піти на п'ятнадцять хвилин раніше в їдальню, в душину — для нього значно. Багато разів я «словня» хлопця, як кажуть, «на гарячому». Розмовляв по-дружньому, іноді вичитував. Тепер, коли такі зривні трапляються значно рідше, я переконався, що недовзі він навчиться цінувати кожну хвилину. Хотілося б, щоб комсомольська організація цеху, яку очолює Анатолій Князев, частіше втручалася в це коло життя, допомагала наставникам. Ще раз наголошую, що від такої спільної виховної роботи — тільки користь.

Скільки людей — стільки характерів. Одних треба виховувати власним прикладом, інших — дружньою підтримкою, третіх — суворим доганом. Ось, наприклад, Віктор Беспалий. Непоганий робітник, але не любить дослухатися поради, вступає у суперечки з майстром. За невиконання зауважень та допущення втрач стиспунтмотива, з нього на рік зняли право на бездефектну здачу продукції. Тепер він вже шкодує, що через свою легковажність, втрач довіря. Та, як кажуть, на помилках вчиться.

Іноді розумієш, що правий, а от переконати людину в своїй правоті не можеш. Не вистачає знань. Потрібно, мабуть, скоріше відкривати на місцях школи для наставників, де б навчали основ педагогіки, психології, трудового законодавства. Хочеться, щоб глибоко людські, високі прагнення наставників могли спратися на міцні, групові знання.

**М. ОЛЕЩЕНКО**, слюсар, партгрупорг автотатного цеху Знамяного локомотивного депо.

## Наставництво: пропозиції, досвід

# ДОБРА ЦІНА СПІЛЬНОЇ ТУРБОТИ



ця чи робітник після року, а то й більше роботи на підприємстві так і «не знаходять себе». Звідси невдоволення собою, своєю професією. Допомогти молодій людині міцно стати на ноги — обов'язок не тільки наставників, ветеранів праці, а й тих, хто працює поряд, трудиться в одному колективі.

У нас, в автотатному цеху Знамяного локомотивного депо, робота складна і відповідальна. Нам доводиться ремонтувати автотатні обладнання для електропозів. Гальма ж — це, перед усім, безпека руху на залізниці. Тому треба не тільки досконало знати справу, любити, а й бути дуже уважним.

Наш цех, якщо можна так сказати, вщодавно омолодниси. Молоде покоління в цілому непогане, але потребує трудового виховання в колективі і через колектив, на якому так наполягав А. С. Макаренко. В цеху працює народ дружний, виховує молоду аміну на власному прикладі, на трудових традиціях. Для поліпшення ефективності виховання ми переймаємо і намагаємося застосувати багатий досвід заспівувача наставництва в країні Героя Соціалістичної Праці С. С. Вітченка.

Але мені здається, виховну роботу з молоддю не можна звужувати до наставництва, яким би величезним не був вклад наставників. На мову людини, яка приходить на виробництво, одночасно впливають партійна організація, комсомольська, профспілквова — весь колектив. На мою думку, тільки об'єднані їх

товаришів. На комсомольських зборах, куди запросили представників партійної організації та місцевому профспілку, хлопці висловили своє обурення цим ганебним вчинком. Колектив вирішив на перший раз повірити В. Курятецьку, який обіцяв сумлінно працювати та зразково поведінкою виправдати довіря. До нього уважно поставилися всі: наставник, комсомольці — жоден робітник не залишився байдужим. Ходили до хлопця додому, цікавилися його друзями. Боролися за людину всі гуртом. Тепер Володимир стає хорошим виробничником, уникає п'яних компаній, цікавиться громадським життям цеху. Можна впевнено сказати, що хлопець



Фото В. КОВШАКА.

І досі трудиться майстром у другому механо-скавальному цеху на заводі «Червона зірка» Костянтин Пилипович Капкан, який відав рідному підприємству понад сорок років. Сорок років! Скільки ж то подій пов'язано з цим відрізком часу! А імен — старших порадників, друзів, учнів... Ось хоч би одні з останніх, Іван Олександрович Шниш, сьогодні вже сам наставник, Герой Соціалістичної Праці... Сплавляють дні. Поріг прохідної, знову, як і завжди, переступають юнаки і дівчата. Є чим поділитися з новачками, є про що розповісти.

На фото: К. П. КАПКАН з молодими червонозорівцями у народному музеї історії заводу «Червона зірка».

## КОЖНОМУ МОЛОДОМУ ТРУДІВНИКОВІ — СЕРЕДНЮ ОСВІТУ

# ПРОСТІ ПРОБЛЕМИ „ЗАСЕКРЕЧЕНОЇ“ ШКОЛИ

- ШО ТАКЕ «ДУЖЕ ПРОСТО»?
- ШТОРИ ВІД... ХУЛІГАНІВ

**ПРИВОДОМ** для цього матеріалу став лист.

«Шановна редакціє! Кілька років тому олійжиркомбінат був зразковим базовим підприємством нашої школи. Але віднедавна становище різко змінилось — керівники підприємства не створюють належних умов для навчання робітників, не контролюють їх відвідування, не допомагають проводити набір. Подібні справи і в цегельному цеху № 2.

Прикрі стосунки встановилися у нас з дирекцією СШ № 23, де навчається частина вечірників. Учнів і вчителів перевели з третього на перший поверх, що значно ускладнило навчально-виховний процес: утруднився доступ до кабінетів, освітлені вікна школи привертають увагу підлітків «з вулиці», які заважають проводити заняття.

**З. АДАС**, вихователь Кіровоградської школи робітничої молоді № 8.

— Такі дрібниці... — директор середньої школи № 23 М. И. Добробатько здивовано повів плечима. — Ми й самі вирішили б усе дуже просто. Та, зрештою, є для цього району, міськво...

На перший погляд, справді дрібниці. Все зводиться ось до чого. Донедавна вечірники навчалися на третьому поверсі (призначені спільне для вечірньої і денної шкіл). Але по дорозі нагору деякі учні «губилися» в класах і кабінетах затемнених нижніх поверхів. А на ранок хлопчик Я дачка, які приходили до класу, бачили там то сліди черв'яків, то недопалок на парті, а часом і обірвані замки на шафах. Безумовно, миряться з цим ніхто не захотів. Що ж вдіяли? Провели збори чи бесіду з вечірниками? Зажадали пояснень від їх педагогів? Зрештою, попросили втрутитися райвно? Ні. Тоді, певно, проині ініціативу колектив вечірньої школи — виявити порушників, повідомити про їх поведінку на місці роботи, посилаючи контроль за відвідуваннями? Знову ні. То що ж?

А дуже просто: перевели учнів і вчителів з третього поверху на перший, а на сходах, що ведуть нагору, виставили «варту» в особі прионоратників.

Та рятівна «простота» несподівано породила нові проблеми. Освітлені вікна школи привернули увагу «вулиці», особливо тих, хто реалізує надмір енергій пошуками пригод. І розпочалися під стінами навчального закладу музичні «турніри» за участю найпотужніших транзисторів і магнітофонів. Нерідко у відкритку квартиру разом з учнями «привітом» влітав і чисто матеріальний: уламок цеглини, сучок... Тепер уже занепокоїлися вчителі вечірньої школи — проводили уроки, скажемо м'яко, стало важкувато.

Але одна справа протестувати, іншадіяти. І вихід знову знайшли. Певно,

звернувшись до діяльного міліціонера, — подумав читач. Чи попросив допомогти народну дружину і оперативний загін? Ні. Тоді дирекція денної школи, прочувши, що серед учасників вечірньої «самодіяльності» є старшоласники, організували перевірку і покарали бешкетників? Теж ні. То що ж? Знову все дуже просто: висілили захисні штори на вікнах. Згадалася аналогія: у хвилину небезпеки страус ховає голову під крило. А ми, новачки, — за ширму. Спробуй, дистансь!

Справді, вирішення «дрібниці» — «просто і надійно». Можливо, саме це і підкорило районний та міський відділи народної освіти, які допустили такий «вихід»?

А як же поставилися до скрути вечірників комсомольські організації підприємств, які посилають навчатися сюди молодь?

Ми на олійжиркомбінаті — одній з «баз» ШРМ № 8. У комітеті комсомольського секретар комсомольської організації Олександр Морозов і його заступник Валерій Ермолаєв намагаються розібратися щось на невезілюкому шматочку паперу, наспіж покритому літерами.

— Чаплинський, Іванов, Назаров, Медведев... На обличчя секретаря відбивається внутрішня боротьба. З одного боку добре, що хоч цей список є — «хотіло звідкись» «колись» подзвонити, що робітничі підприємства, чи то ходять, чи то не ходять на заняття вечірньої школи і додає прізвиська. А то й такого списку не було б, тільки от проблема: хто ж там комсомольці?

— Ви не дуже кричите нашу молоді, — попросив перед розмовою заступник директора олійжиркомбінату Б. М. Прокопенко. — Вона в нас хороша, бойова. Звичайно, можна б і жвавіше цікавитися вечірньою школою. Але зовсім нещодавно відбулися перевірби, секретар повів, тільки-но приймає справи. Розумієте самі...

Погодитися, звичайно, можна. І справ хороших у комсомольців помітати чимало, і в комітеті хороші, енергійні юнаки і дівчата. Однак, важливу справу таки винуватили з уваги. І причиною тому далеко не зміна керівництва. А саме і новообраний секретар, частина інших активістів входили минулого року в комсомольський комітет. А за рік не проведено жодної перевірки відвідування учнів вечірньої, їх навчання. І зараз цьому — нуль уваги. Тож, напевне, в цьому вина всього колективу, а не тільки колишнього секретаря комсомольської організації А. Корнявського, який, до речі, і зараз входить у склад керівного органу комсомольського підприємства.

З великими труднощами вдалося-таки відшукати серед протоколів маленьку задуку, яка засвідчує про інтерес до школи робітничої молоді з боку комітету. В лютому розглядалася персональна справа комсомольця В. Хистиницького, якому за нерегулярне відвідування заняли в ШРМ внесенню догану.

Що й казати, рішення радикальне. Але, здається, що в тій рішучості, в тій догані — запізніла реакція на свої ж прорахунки...

**О. РАКІН**, спецкор «Молодого комунара», м. Кіровоград.

## УЗНІ БРАТЕРСТВА

В Центральному музеї Революції СРСР в Москві 20 листопада відкрилася виставка «50 років проголошення Монгольської Народної Республіки».

В. І. Ленін і Сухе-Батор заклали міцні і непохитні основи братерської монголо-радянської дружби. Про це нагадує репродукція картини, на якій відображено розмову Д. Сухе-

Батора з Володимиром Іллічем.

Експонати виставки розповідають про переможний півніковий шлях, пройдений братньою країною під керівництвом Монгольської Народної революційної партії, про неперушні узні братерства між Монголією і СРСР.

(ТАРС).





# ЛЕНІНІАНА НА ЕКРАНИ

• Про головну тему кіно, складність її втілення та ціну творчого подвигу.

**ЗАВЕРШЕНІЙ** зйомки фільму «Маяковський сміється» (за п'єсою «Клоп»), кінорежисер Сергій Юткевич розпочне разом із сценаристом Євгеном Габриловичем роботу над картиною «Ленін в Парижі». Таке повідомлення промайнуло в пресі. За небагатослівністю цієї інформації — глибокий, багатшаровий зміст.

Ленінську тему, яка завжди була на першому плані в радянському кінематографі, буде продовжено і, треба сподіватися, розширено. Володимир Ілліч Ленін, як політичний діяч, як теоретик наукового комунізму, як практик-революціонер і як людина акумулював у собі найкращі риси свого часу. Відтворити образ Леніна на екрані — це означає одночасно втілити у кінострічку дух революційної епохи. Тому кіноленініана завжди була джерелом, що ніколи не переставало животворити. Ми знаємо тут і радість перемог, і нерадсний присмак напівудач, і гіркоту промахів. У вирішенні складного завдання будь-який досвід цінний, і негативний теж.

**СЕРГІЙ** Юткевич має багаторічний досвід у розробці ленінської тематики. Він — один з тих, хто започаткував екранну ленініану. «Людина з рушницею» знімалася паралельно із славозвісним фільмом «Ленін у Жовті». Юткевич провадив зйомки в Ленінграді, група, очолювана Михайлом Роммом, — на «Мосфільмі».

Майже одночасний вихід на екран, не перешкодив кожному з цих творів посісти визначне місце в історії радянського кінематографа. Разом з диалогом М. Ромма за сценарієм С. Каплера «Ленін у Жовті» та «Ленін в 1918 році», фільм С. Юткевича та драматурга М. Погодіна «Людина з рушницею» ще в тридцять років становив той високий рівень розкриття образу Володимира Ілліча, за яким ще довгий час (по суті, до наших днів) відраховували ступінь досягнень у розвитку кіноленініани.

Але ж встановлений рівень дійсний в числі інших і для тих, хто його встановив, можливо навіть чутливіший, ніж для інших. І коли через два десятиліття, у 1968 році, Юткевич знов повернувся до образу Леніна, це була не просто пауза, а роки настирливої праці по вивченню та осмисленню великого образу. «Розповіді про Леніна», що в більшій мірі, цаступна робота Юткевича — «Ленін в Польщі» — не просто відтворювали деякі епізоди з життя Володимира Ілліча, вони з блискучою візгою зламали цілу низку канонів та штамів і встановили новий, сучасний рівень для творів кіноленініани.

Отже, мова йдеться не про звичайну чергову постановку режисера Протореного шляху ієма. Дорога, яку прокладав її він сам, досягли певного рівня, знов потребує мобілізації всіх творчих сил.

**УСПІХ** ленінських картин Сергія Юткевича у повній мірі поділяє кінодраматург Євген Габрилович. Протягом довгого свого кінематографічного життя цей письменник виступав у творчій співдружності з різними режисерами — Юлієм Райзманом, Михайлом Роммом, Глебом Панфіловим. Залишаючись самям собою, Габрилович вмів знайти драматургічний матеріал, найбільш придатний до творчого самонавчання кожного режисера.

В сценаріях однієї з новел фільму «Розповіді про Леніна» та картини «Ленін в Польщі» Габрилович разом з Юткевичем шукали індивідуальність Леніна, намагалися проникнути у внутрішній світ свого героя. Так з'явився у фільмі «Ленін в Польщі» надзвичайно сміливий на той час драматургічний прийом: розповідь ведеться від імені Володимира Ілліча, вся картина — своєрідний внутрішній монолог Леніна.

Що ж означає для Габриловича сьогодні написати сценарій «Ленін в Парижі»? Не лише опанувати фактичний матеріал, не лише правдиво відтворити атмосферу початку віку в Росії та Франції. Це означає, перш за все, відшукати нові оригінальні драматургічні прийоми використання кіно, тоїкого і могутнього інструменту, для ще глибшого проникнення у суть ленінського характеру.

Отже, радянський кінематограф відряджає у важкий, але конче необхідний пошук загін озброєних досвідом і талантом кінематографів — от що читається за скупими рядками інформації. Зайве пророкувати результати. Але побажаємо успіху митцям у їх нелегкому труді, скажемо більше — у їх творчому подвигу.

Г. МАСЛОВСЬКИЙ,  
кінознавець.

м. Кіровоград.

**ПІДМОСКОВ-**  
НЕ село Богородське здавна славиться своїми чудовими майстрами — різьбярями по дереву. Казкова природа навколишніх місць з давніх-давен сиріяла формуванню художнього смаку, а багатий матеріал — різні породи дерев — притягував до себе руки майстрів.

З покоління в покоління передаються традиції цього дивовижного мистецтва. Богородська різьба — одна з багатьох художніх промислів в Радянській країні, який, збагачуючись новою тематикою, в той же час зберігає свою самобутність, індивідуальність. Неодноразово російські трійки, ковалі, ваяували ведмеді, вирізані богородськими майстрами з липи і осики, завоювали медалі і почесні дипломи на міжнародних і закордонних, міжнародних виставках в Парижі і Токіо, Брюсселі і Нью-Йорку, Лондоні і Монреалі.

Шістдесят один рік тому за ініціативою богородських різьбярів на основі невеликої кустарної артілі по вирізуванню іграшок, в якій кожен з різьбярів працював у себе вдома, була організована фабрика художньої різьби. За роки Радянської влади вона перетворилась у сучасне підприємство. Зараз тут випускається близько 300 видів художніх виробів та іграшок на рік.

## КАЗКА ПРО ДЕРЕВО,

Цікаво пройти світлим, просторим цехами фабрики і подивитись, як в руках досвідчених майстрів проста липова чи осикова деревина перетворюється у художній витвір.

Міцно тримаючи шматок дерева у лівій руці, різьбяр бере правою різні за розміром і профілем стамески, і інструмент, який скеровує великий палець лівої руки, швидко починає знімати стружку за стружкою. Потім характер різьби змінюється — майстер бере іншу стамеску. І ось трапилось диво: ми бачимо ведмедя, який тримається лапою за вухо.

Богородці здавна зображують тварин. Особливо широко використовується ними образ казкового ведмедя. Можна побачити Мишка серйозного, заклопотаного, Мишка-тракториста, Мишка, який фарбує паркан.

На перший погляд може здатися, що різьба — справа проста: бери інструмент і знімай стружку. Але чим тогочасніше в цехах фабрики під керівництвом досвідчених майстрів-різьбярів.

Молоде покоління різьбярів по дереву береже і примножує старі літвські традиції, вносить своє, сьогодншнє.

## КАЗКА ПРО ДЕРЕВО,

Живе і житиме давнє мистецтво у підмосковному селі Богородському. Про чудову майстерність цих художників знають не лише в нашій країні, а й далеко за її межами.

Б. БАБЛНОВ,  
кор. АПН.

Ті здичавілі тумани певно забилися в нору. Сонце щитом непорушним впаєне в небо руде. Все повторяється, Анно, не повторяються гори, Величі їхній скульптурній якось позатдрива Роден.

Випито ґрунку без міри, нищено дерева без ліку. Сад перакуто в мовчання і переплавлено в мідь. Вардзія, місто почерне, дивиться сотами вікон, Мовби очима померлих з попелу загасили століть.

• З ГРУЗИНСЬКОГО ЗОШИТА

# В КРАЮ БРАТІВ

Володимир  
БАЗІЛЕВСЬКИЙ

## ДОРОГА НА ВАРДЗІЮ

Вона така ж сувора, як земля,  
Що вивочена сонцем до нестями,  
Затягується глухо, як петля,  
То раптом знов випростується прямо.  
Над нею нерухомий небосхил,  
Геть видинялий, аж блідий від спеки.  
Не чути птахів. Не шумить ковил.  
І влозить око — рудуватий пил  
Проплеться з гір, немов вода із глека.  
Химери скель оголені й сумні  
Стирчать довола, ніби грубі вежі,  
І каміноччя розсипи рясні,  
Як після землетрусу чи пожежі.  
І нам би умлівати від жару,  
Коли б не поруч безтурботний щебет:  
Дзвінкоголоса ниточка Кури  
Протягнута різьбярів вушко цих ущелин.  
Месхеті! Твій аскетичний лик  
Здивованій душі — як озаріння.  
Таким і був, либонь, наш материк  
В доісторичну пору сотворіння.  
А вже автобус круто поверта  
І щось в мені озвалось — відболіло:  
Мале село великого Шота  
На заході дахами відбіліло.  
Насупивши над нами брили брів,  
Німують гори здичавіло й строги,  
Й повзе машина, ніби вглиб віків —  
Дрібно мураха на стеблі дороги.  
Тут світ в його первісності лихий,  
Безладді форм, незграбності малюнку,  
Стрімких вершин парадний однострій,  
Як хмаровище в дивним обладунку.  
Тут вікнами печер зорить пітьма,  
Задавлена, в своїй правічній суті.  
Руїни храмів в небовисьх здійма  
Й фортечні мури, ніби з криці куті.  
Об валуни отут сплітнувся час,  
Отримавши лиш тишу в нагороду.  
Та ярусамі мовчазних терас  
Земля ця твердить про одвічну ароду.  
...Спититесь раптом. В крижаний нарзан  
Негадано вмочити злісну спрагу,  
І щось почати і недоказати,  
Цим красм захмелівши, як від браги.  
Й Петрів батіг удрівши — ну й дивал —  
Торкнути тихо усмішкою губи  
І, схаменувшись, віднайти спова,  
І рідний степ згадати, серцю любий.

## ПІСЕНЬКА ДЛЯ ЧОНГУРІ

В. П.

На батьківщині осінь глибока  
Котить різанинами сиві тумани.  
Та повертаються весни нівроку  
Пізно чи рано,

пізно чи рано.  
Сльози не сльози, а скрута  
для серця.  
Чом ваші очі, як повні стакані?  
Що ж ваша доля вам усміхнеться  
Пізно чи рано, пізно чи рано.  
Щось ви, мій милий, зів'яли неіаже,  
Нудите світлом звечора й до рання.  
Все повторяється, навіть удача,  
Пізно чи рано, пізно чи рано.  
Вже зацвітаємо цвітом останнім.  
Тільки немає в цьому омани:  
Стане побаченням наше прощання  
Рано чи пізно, пізно чи рано.



## СИМОНУ ЧИКОВАНІ

Ваше небо сьогодні в мовчанні,  
І в мовчанні сьогодні Ви сам...  
Чиковані, чеканили грані  
Ви незграбним і грубим слозам.  
Шліфували Ви їх, як алмази,  
В полум'яні горнилі душі,  
Щоби золотом віщої фрази  
Прозрівати нові рубежі.  
Благодарність металу присмлю,  
Коли вищої проби печать.  
Поєднали ви небо і землю  
В заповітну хвилину зачать.

Щоб внизу не згорбатіти прісно,  
Ви, побожно примруживши зір,  
Посилали свій погляд провісний  
На вершини прабатьківських гір.  
Хай задзвонить душа невмируща,  
Може, викреше з тверді вогонь.  
Недаремно ж поезія суца  
Монолітом єднання того.  
Пізнаю ці нев'янучі брості.  
Так у травні в нас пахне бузок.  
Ваші вірші з газаром високості,  
Як гірського повітря ковток.





Елегантні, гарні, практичні — така оцінка зарубіжних спеціалістів і представників різних фірм, яку вони дали жіночим ансамблям одягу на ХХХ Пловдивській ярмарці. На фото: одна з нових моделей осінньо-зимового сезону варненського підприємства «Дружба». Фото С. МАДЖАРОВА. Агентство Софія-Прес.

СПОРТ

З ІМ'ЯМ ГЕРОІВ

Спортивні поєдинки на призи героїв-земляків в Онуфріївському районі вже стали традиційними. Здебільшого до них залучають допризовну молодь. Ось і цього разу комсомольські та дтсафівські активісти вирішили провести такі змагання. За приз імені Героя Радянського Союзу Миколи Онопи боролись стрільці. Перед виходом на вогневий рубіж представники тринадцяти команд ознайомилися з

бойовою біографією свого земляка. І ось уже вихованці дтсафівських організацій району роблять перші постріли. Найвлучніші учні Павлівської середньої школи імені В. О. Сухомлинського Анастасій Рідченко, Валентина Прусакова та інші їх однокласники. Отож і командою вони перемагають.

Школярі з Павлівки вдруге отримують приз імені М. Онопи.

А в місті Долинській майстерністю мірялися футболісти. Кубок імені Героя Радянського Союзу Т. С. Лядського вибороти спортсмени районного відділення «Сільгосптехніки».

СІМ'Ю колишнього робітника заводу «Червона зірка» Володимира К. спіткало горе — важко захворіла донька Надя, учениця 10 класу однієї з шкіл міста.

Нещастя завжди нещастя. І мало хто з батьків при цьому не втрачає спокою, рівноваги. Та, певно, таких батьків взагалі немає. Головне в такому випадку — не втрачати здорового глузду.

Адже в наш час медицина стоїть на такій висоті, що спроможна вступити в бій з будь-якою хворобою і перемогти.

Зараз, коли Наді повернули здоров'я в лікарні, вона знову продовжує навчання.

Та цьому передували справді дивовижні події, які змальовують батьків дівчини з несподіваного боку.

Однак, повернемося до того злощасного дня.

Не покладаючись на медицину, хоч і довіривши їй дочку (дивовижна непослідовність), Володимир К. і його дружина Олена вдалися до послуг баби Меланки — М. Й. Дворницької, як до «фахівця по чаклуванню». І почалося...

Чорти у вас в оселі завелися, — безпеліційно заявила баба Меланка. — Та дарма, я їх вижену. Ти, голубе, — повчала главу сімейства, — поїдь до лісу і вирубай три осикові кілки. Потім забий їх серед двору, а далі — мій клопіт.

Поїхав Володимир, вирубав. Помучився, бідолаха, доки забив ті кілки — двір раніше був забрукований, а потім вкритий асфальтом. («Навіщо ви людину мучили?» — запитали опісля

Дворницьку. «А що йому, дурневі, зробиш як наповратився — не зіб'єш!»).

Виганяла баба Меланка нечистого досить своєрідно:

— Ви зачiniteся на ніч і нікого не впускайте, — радила господарям. — А буде гулати хтось у вікно — ні в якому разі не відчиняйте.

У вікна гукала... сама «чаклунка». Господарі, як і було наказано, не вийшли, але... «чорт» теж не залишив хату, не послунався баби.

— Наслано на вас, наслано, — шваркотіла стара. І, хоч «ритуал» було розроблено заздалегідь, довго думала.

— Ось що, доню, — це вже до господині. — Ти купи чорну курку, а я завтра прийду.

Наступного дня баба знову чаклувала.

— Оце, дочко, будемо куркою твою хату міряти. Якщо останній раз ляже головою до порогу... — і заходила розтягувати чорнуху за голову й ноги, міряти кімнату. І, на тобі, якраз головою до порогу.

— Ху-у! — з полегкістю зітхнула баба Меланка. — Одрубай голову і закопай на горіди. З нею і нечистий піде з двору.

Курку баба, природно, забрала собі.

Проте й цього разу «нечистий» не залишив оселю.

— Залишається останнє, — пустила баба очі під лоба. — Треба у Львові молебінь справити і свічки поставити. Давай-но четвертак на свічки, я внучку до того далекого міста пошлю, вона все й зробить. А ви поки що обоє ходіть по Кіровограду і скрізь дрібні монети розкидайте, щоб той молебінь господу-богу у вуха влетів.

Богові — боже, а бабі Меланці — свос. Розкриємо, нарешті, справжню механіку операції по вигнанню нечистого.

Перш за все, чому свічки ставити саме у Львові?

Дуже просто — там проходить військову службу чоловік бабиної

внучки. То чому б, як кажуть, задушно не послати внучку до чоловіка? Адже гроші дають, і не малі. За оте «чортогоніння» М. Й. Дворницька взяла з подружжя К. понад 200 карбованців та відріз на сукню, та інші речі (не говорючи про невинну чорну курку)...

Смішно, скажете? Анітрохи. Неймовірно! Але все це підтверджено показаннями свідків. Та й сама Дворницька не заперечувала.

Наді К., звичайно, повернули здоров'я наші лікарі. Але в яку копію обійшлася її легкодихим батькам оте звертання до темної, неосвітленої, некультурної, ще й нечистої на руку М. Й. Дворницької? «Чаклунки», яку, крім власного зиску, нічого іншого не цікавить

Л. КРАСНОВ, помічник прокурора м. Кіровограда.

ШЛЯХАМИ СЛАВИ БАТЬКІВ

21 листопада в ЦК ВЛКСМ відбулося засідання Центрального штабу Всесоюзного походу комсомольців і молоді по місяцях революційної, бойової і трудової слави радянського народу.

Голова Центрального штабу походу Маршал Радянського Союзу І. Х. Баграмян

розповів про проведення сьомого Всесоюзного злоту переможців походу, присвяченого 50-річчю присвоєння комсомолів імені В. І. Леніна і 30-ї річниці перемоги над гітлерівською Німеччиною. Зліт відбудеться 17—21 вересня 1975 року у Волгограді. (ТАРС).

ХІД ПЕРЕДПЛАТИ

ГАЗЕТИ «МОЛОДИЙ КОМУНАР» СТАНОМ НА 18 ЛИСТОПАДА 1974 р.

Table with 4 columns: Назва комітету комсомолу, Передплачено на 18.XI.74 р., На 1 січня 1974 р., Проц. до викон.

Передплатна кампанія завершується, та в наведеній таблиці «розподіл сил» майже без змін. Райони, які і раніше мали непогані показники, ще збільшили кількість передплатників. І в результаті — Новоукраїнська районна комсомольська організація, єдина, що перевищила минулорічне зобов'язання.

Дещо поліпшив роботу по передплаті «Молодий комунар» Олександрійський міський комсомол. Якщо на 20 жовтня процент виконання у нього становив 37,7, то на 18 листопада — 95,6 процента. Те ж можна сказати і про Кіровоградську міську комсомольську організацію. Хоч загально показники у неї не зовсім задовільні. Як і в Олександрійській, Кіровоградській, Онуфріївській та інших районних організаціях.

І тільки Новоархангельський та Гайворонський райкоми, як і раніше, мають найгірші показники. Залишилося обмаль часу, і думається, саме він стане вирішальним.

ТВОЯ ГАЗЕТА «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград-30, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-43-33, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінка, 2.